

Минка Митева, Бахтияр Ходжов и Съби Бозов
СУ „Васил Левски“, гр. Ардино

Тема: Езикът на омразата онлайн

Основен въпрос

Какво е език на омраза и какво може да се направи за да намалее?

Обзор на урока

През този час ще си помислим за това какво е да си различен и как се отнасяме към различните от нас. Ще си поговорим за различията между културите и държавите, ще разберем, че всички сме различни, но това всъщност е нещото, което ни прави еднакви. В края на часа ще знаем повече за езика на омразата онлайн и какви са най-честите ситуации, в които се използва. Също така ще помислим за начини за справяне в ситуации, в които някой е подложен на обидно отношение.

Необходимо време

Един учебен час

Цели:

1. Учениците да определят какво е език на омраза.
2. Да идентифицират конкретни ситуации, съдържащи реч на омраза.
3. Да изведат конкретни решения за реакция.

Времетраене: 45 мин.

Ход на занятието:

Дейност 1:

Организиране
на класа и
въведение в
темата
5 мин.

Какво е език на омраза?

Попитаме учениците какво според тях е език на омраза. Записваме на дъската като ключови думи нещата, които учениците споделят. Ако се затрудняват, ги насърчаваме, че в това упражнение е важно да се изредят колкото може повече неща, без значение дали са правилни или грешни. Важно е да се запише всичко, които първо им идва на ум, когато чуят израза „език на омраза“. След като сме записали всичко, което учениците са споделили, обобщаваме, като по наша преценка може да им представим и определението.

Дейност 2:

Работа по
групи „Колаж
– представяне
на типична
онлайн
ситуация”
15 мин.

Разделяме класа на 4 групи. Направете колаж, който представя типична ситуация, в която се използва език на омразата. Обсъдете в групата и запишете 1 такава ситуация върху шаблона. Може да рисувате или да използвате списанията, за да направите колаж.

Имайки предвид, че речта на омразата често е свързана с нецензурни изрази, затова би било нормално, ако в някакъв момент учениците използват такъв език по време на урока. Училището е мястото, където учениците градят своите ценности и е важно подобни теми да бъдат поставяни за обсъждане. Ето защо, в случай че някое от учениците сподели нецензурни изрази, е препоръчително да използваме това като чудесна възможност учениците от класа да се запознаят с приетите норми за поведение и общуване в училище и други институции. Ако възникне такава ситуация, е добре първо да благодарим за откровеността на ученика, който споделя (в случая е важно да се направи, защото чрез урока ние питаме децата какъв е техният опит). След което е добре да се обясни на целия клас, че не е прието да се ползват

	<p><i>подобни изрази в училище или друга институция, защото биха създали впечатление, че човекът, който ги използва, е с лоши обноси и му липсват умения да владее емоциите си.</i></p> <p>След като учениците са изработили казусите, на всяка група даваме различна инструкция за обсъждане: Обсъдаме и записваме: как бихте реагирали, ако попаднете на ситуация, в която:</p> <p>1 гр. – Вие самите сте подложени на език на омраза; 2 гр. – Ваш близък приятел е подложен на език на омраза; 3 гр. - Човек, когото познавате бегло, е подложен на език на омраза; 4 гр. – Непознат човек е подложен на език на омраза.</p>
<p><u>Дейност 3:</u> Представяне на колажите- казуси с възможни реакции и дискусия 20 мин.</p>	<p>Всяка група има по 3 минути да представи своя казус и вариант за реакция пред класа. В оставащото време се провежда обща дискусия, която да насочи учениците да мислят върху:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реакциите - Обикновено езикът на омраза се появява, когато има някакво различие. Това може да бъде външен вид, стил на живот, предпочитания и т.н. В различните ситуации на език на омраза може да има различни начини за реакция, а понякога една реакция е по-подходяща от друга. Когато избираме как да действваме, е добре също така да мислим за собствената си безопасност и за тази на околните (такъв вариант може да бъде докладването към администратор на сайта). • Ролите (човек, който използва език на омраза - „извършител“, човек, който е подложен на език на омраза - „потърпевш“ и наблюдатели) - независимо кой е подложен на езика на омраза, е важно да се реагира, защото всички преживяваме това, което се случва онлайн. Реакцията показва, че подобна форма на комуникация не е приемлива. Ако човек е пасивен наблюдател, това може да означава, че е съгласен с това, което се случва и го смята за нормално и приемливо. <p>За да подпомогнем учениците да бъдат фокусирани по време на представянията, препоръчително е да дадем „задачи“ на аудиторията. Например, на учениците пред които се представят казусите можете да дадем задача да помислят върху:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Какво е различието, срещу което е насочен езика на омразата в казуса, който се представя? 2) Какви са ролите на участниците в казуса, който се представя (кой е "извършителя", кой е "потърпевшия" и кои са потенциалните наблюдатели)? 3) Помислете има ли разлики между реакциите, когато потърпевшият ви е приятел и когато е непознат? 4) Помислете има ли прилики между реакциите, когато потърпевшият ви е приятел и когато е непознат?
<p><u>Дейност 4:</u> Обратна връзка и затваряне: 5 мин.</p>	<p>Даване на информация за Центърът за безопасен интернет и възможностите за докладване при език на омразата онлайн.</p> <p>Похвала към учениците за добре свършената работа. Похвала за старанието, което са вложили, например с общо ръкопляскане.</p>